

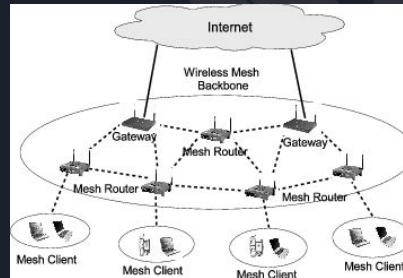
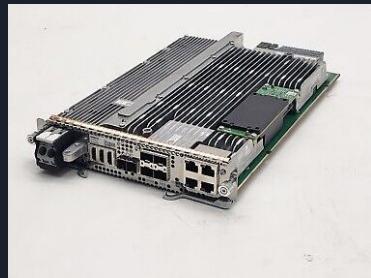

Embedded Linux: Wprowadzenie

Karol
Przybylski

\$ whoami

Senior Software Engineer @ consult.red
Tech: Embedded Linux, Bash, C, C++

linuxdev

Uczestnicy

Czym się zajmuję?

Jaki jest dla mnie cel szkolenia?

Co aktualnie wiem o temacie szkolenia?

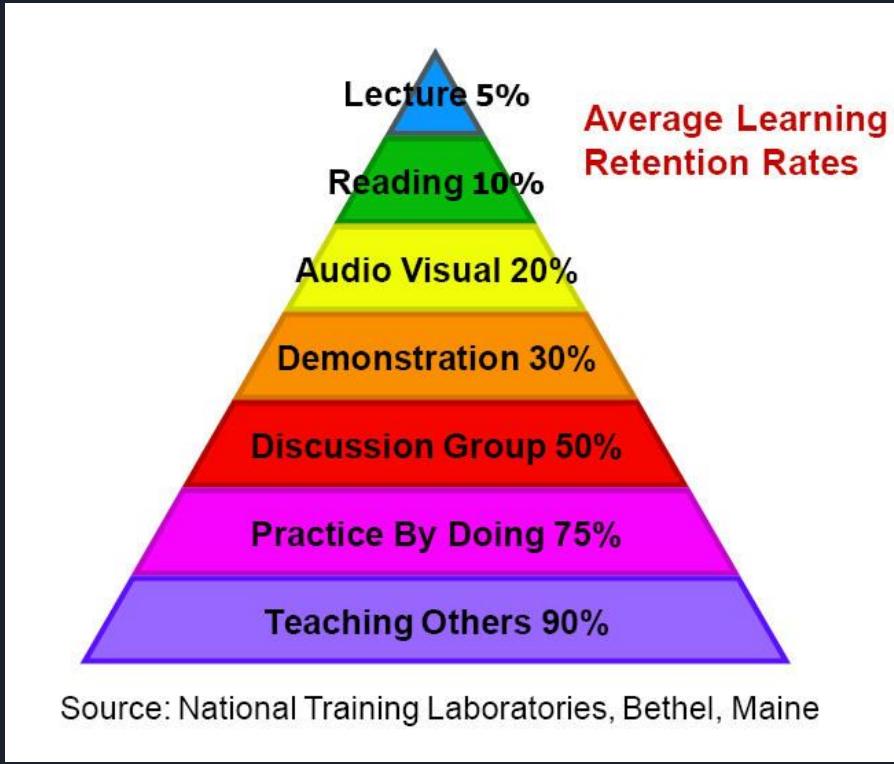
Informacje organizacyjne

Godziny: 9-16

Przerwa 1: ~10.30

Obiad: ?

Przerwa 2: ?

Agenda

01 Podstawy Linuxa Embedded - Toolchain, Bootloader, Kernel, Rootfs filesystem

02 Pisanie własnych recept i modyfikacja Buildroota, obsługa sprzętu

03 Optymalizacja, debugowanie, najlepsze praktyki i security

Droga developera

OD

Znam podstawy Linuxa, ale nie czuję się pewnie z tworzeniem obrazów Linuxa Embedded

DO

Potrafię zbudować obraz dystrybucji z Buildrootem

Umiem skonfigurować 4 kluczowe elementy - toolchain, bootloader, kernel i rootfs

Wiem jak rozwijać i integrować aplikacje za pomocą Buildroota

Na zakończenie szkolenia

Sprawdzenie HW/SW

Sprawdzenie środowiska - HW

- Raspberry Pi 4b
- Zasilacz
- Karta SD
- Konwerter USB-Serial
- Kabel HDMI
- Kabel ETH

Dodatkowo:

- Monitor
- LEDy
- Kableki, płytka stykowa
- BMP280

Raspberry Pi 4b

<https://www.raspberrypi.com/products/raspberry-pi-4-model-b/>

Q: Dlaczego nie każde RPi nadaje się do zastosowań przemysłowych?

Sprawdzenie środowiska - SW

Linux

IDE (e.g. VS Code)

Terminal (e.g. terminator)

Program do obserwowania seriala
(picocom)

Text editor (jakikolwiek)

Środowisko developerskie

Problemy:

Mnóstwo zależności

Niejednolite środowisko

Możliwości modyfikacji

Maksymalnie prosty

Dostęp do plików na hoście

Ćwiczenie

Repozytorium:

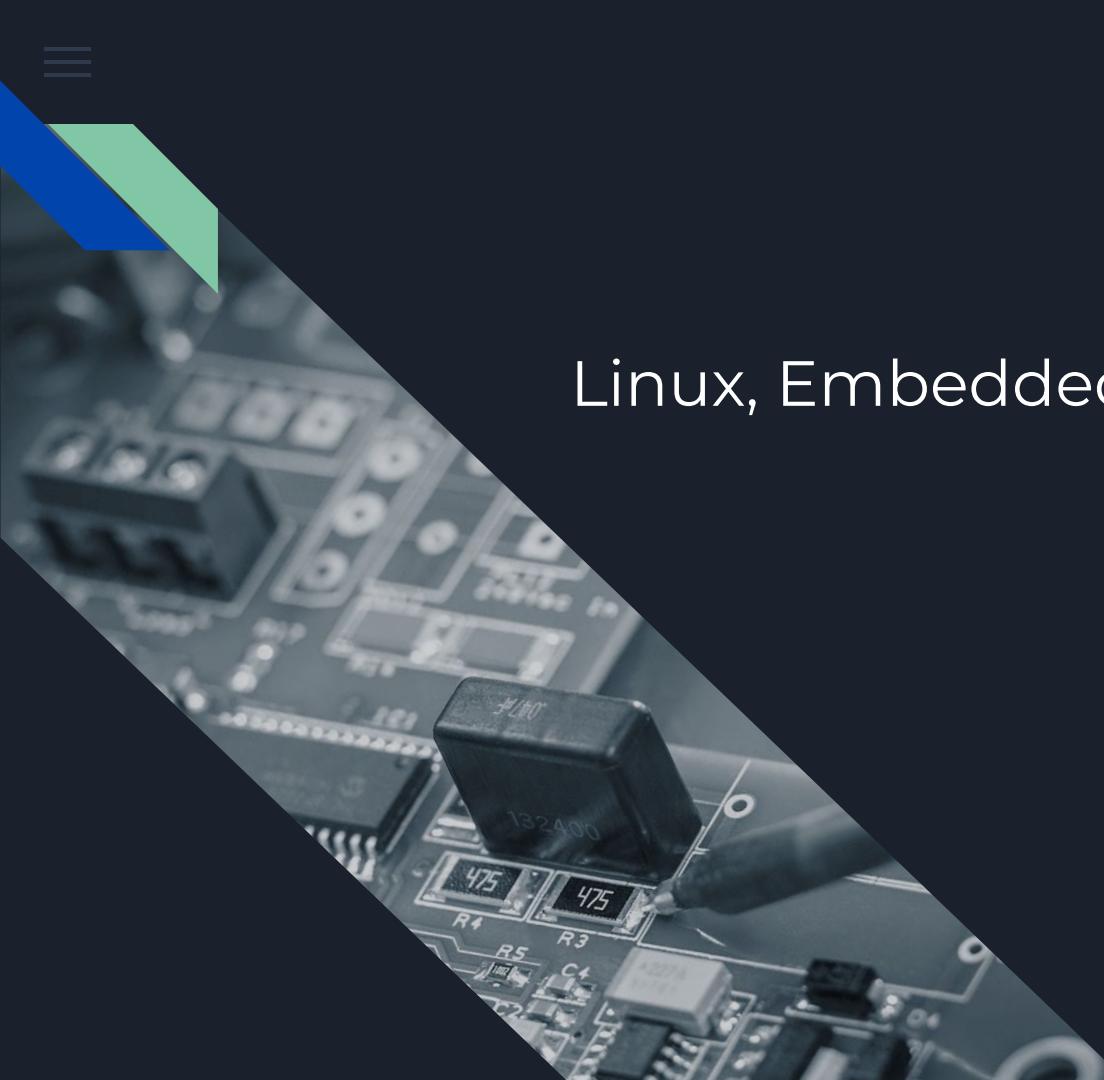
<https://github.com/KarolPWr/builder-intro/tree/master>

Branch: master

Discord:

<https://discord.gg/hY5pQK5d>

Praca w kontenerze

☰

Linux, Embedded Linux, RTOS...

Systematyka

“Linux” - linux kernel + distro

GNU/Linux - system operacyjny, kernel + narzędzia GNU (tar, gcc, text editor etc.)

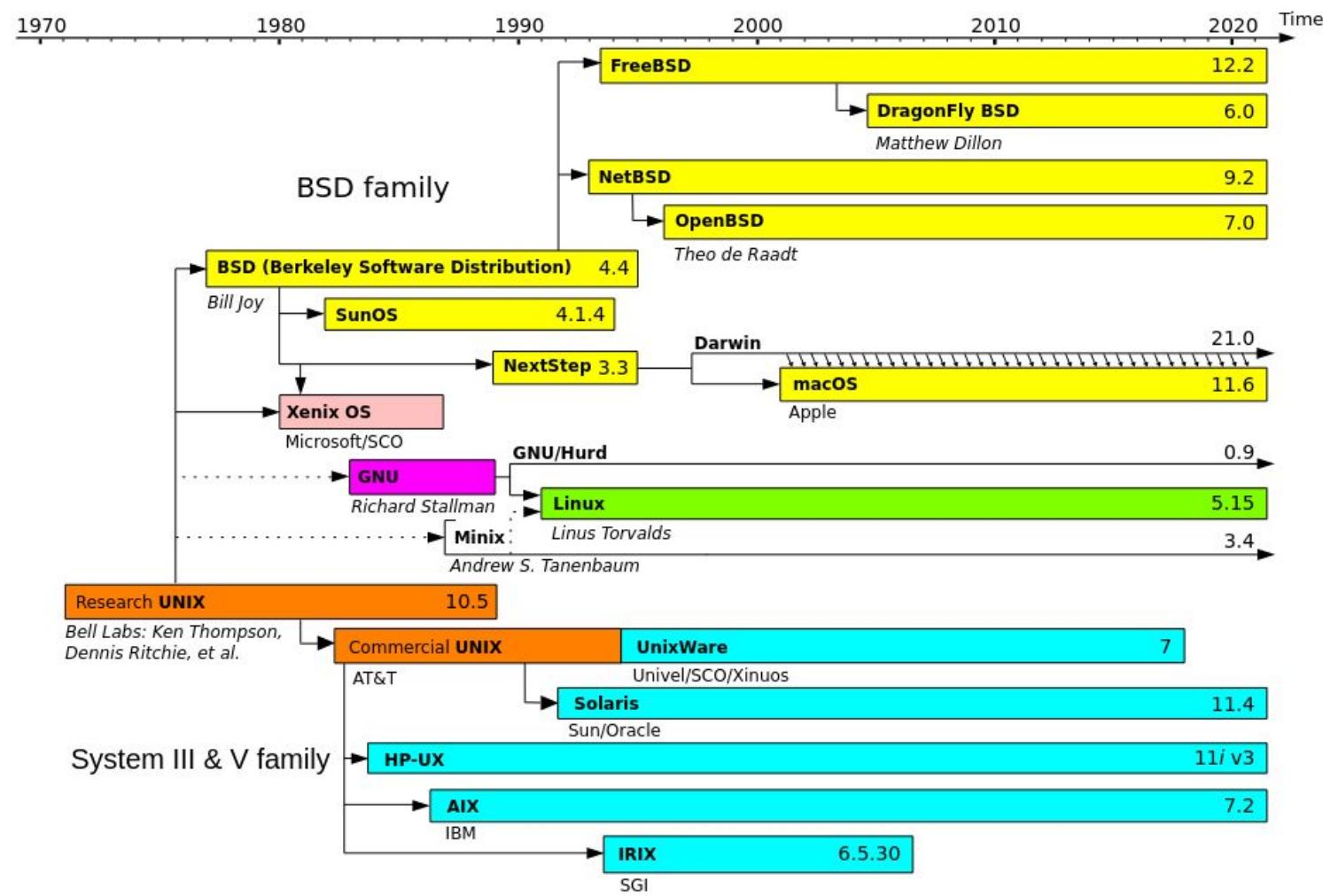
Embedded Linux - linux kernel + wyspecjalizowane distro

QNX - komercyjny, RTOS, microkernel

Wind River

Unix-like - “parasol”

Dlaczego NIE Linux?

Linux potrzebuje sporo zasobów (m.in. 32 bitowy procesor, pamięć)

RTOS

Certyfikacja (medyczne, automotive itp.)

Diagram: Cortex-M vs Cortex-A

Dlaczego Linux?

Wsparcie HW 'od strzała'

USB, BT, Network Stack

Wsparcie dla wielu architektur [arch](#)

Modularność

Open source, społeczność

Niezależność od vendora

Cztery elementy Linuxa Embedded

Toolchain

Bootloader

Kernel

Root filesystem

Bogdan Botezatu
@bbotezatu

Happy 25th birthday, #Linux! Here's your f-ing #cake, go ahead and compile it yourself.

Build systems

yocto
PROJECT

BuildRoot
Making Embedded Linux Easy

OpenWrt
WIRELESS FREEDOM

Co trzeba zrobić?

- Konfiguracja Toolchaina
- Konfiguracja i budowanie rootfs
- Konfiguracja i komplikacja kernela
- Konfiguracja i komplikacja bootloadera
- Integracja tego wszystkiego (**najtrudniejsze!**)
- Stworzenie powtarzalnego środowiska
- I wszystko inne

Ręczne budowanie (Roll Your Own, [LFS](#))

- Pełna kontrola
- Dopasowanie pod siebie

Ale:

- Bardzo skomplikowane, dependency hell
- Brak zewnętrznego supportu (nawet od community)
- Wymyślanie koła na nowo

Build systemy

OpenWRT

Mały, bazuje na
Buildrootie - dla urządzeń
sieciowych

Buildroot

Dobry dla małych i
średnich produktów

Yocto

Behemot, dobry dla linii
produktów i
skomplikowanych
systemów

	Pros	Highly modular, flexible, well documented	Complex for beginners	Cons
	Pros	Lightweight, easy to learn	Limited customization options	Cons
	Pros	Excellent for networking devices	Rigid policies, less customization	Cons

https://pages.ubuntu.com/rs/066-EOV-335/images/Ubuntu_Core_4_pager_DS_revised_may_2024.pdf?version=0

Obrazek: <https://tuxcare.com/blog/which-linux-distro-is-best-for-embedded-development/>

Buildroot

- + Łatwiejszy niż Yocto
- + Daje spore możliwości
- + Znakomity do nauki Linuxa
- + Dokumentacja
- Dzielenie się kodem w dużych teamach
- Brak package managera (update SW)
- Mniej funkcjonalny, gorszy cache

Częsta ścieżka: początek pracy na Buildroot -> produkt/firma rośnie, dodatkowe modele, przejście na Yocto

Buildroot z lotu ptaka

- + Konfiguracja - menuconfig
- + Szybki (*) - dla prostych buildów
- + Napisany w make i bash
- + Generuje małe obrazy, kilka MB
- + 3000+ gotowych paczek do integracji
- + Wspiera wiele architektur
- + Wsparcie społeczności, lista mailowa

Release management

- Stabilne wersje co 3 miesiące:
  - YYYY.02, YYYY.05, YYYY.08, YYYY.11
- Dościągnięcia jako .tar i z repozytorium githuba
- Wydanie LTS co roku

Dokumentacja: <https://buildroot.org/docs.html>

Oficjalna strona: <https://buildroot.org/>

Git: <https://gitlab.com/buildroot.org/buildroot>

Lista mailowa: <https://lore.kernel.org/buildroot/>

Ćwiczenie

2_buildroot_podstawy

Pierwszy krok

Cztery elementy Linuxa Embedded

Toolchain

Bootloader

Kernel

Root filesystem

Toolchain

Budowanie systemu z użyciem crosstool-NG

Proces kompilacji

Preprocesor -> Kompilator -> Assembler -> Linker = plik wykonywalny

Toolchain

Zawiera:

- Binutils (assembler, linker etc.)
- GCC (GNU Compiler Collection)
- C library (glibc, musl, ulibc)
- Kernel headers
(`/usr/src/linux-headers-6.8.0-94/include/`)
- GDB

Co mamy do wyboru

Rozwiązania od vendora, np. Broadcom

Generowany przez build system np. Yocto, Buildroot

Paczka z dystrybucji desktop Linuxa (distribution toolchain)

Rozwiązania open source np. crosstool-ng

Czy jest skonfigurowany tak jak chcemy?

Czy będzie aktualizowany?

Czy posiada zadowalające wsparcie?

Ile potrzebujemy kontroli?

Crosstool-NG: <https://github.com/crosstool-ng/crosstool-ng>

Co robi C library?

Implementacja standardowych funkcji języka (np. Printf z stdio.h)

Razem z kernel headers daje nam dostęp do funkcji kernela (open, write etc.)

Każdy nasz program będzie z nią linkowany

Wybór C library

uClibc-ng

Mały rozmiar - gdy mamy
mało zasobów

glibc

“Stare, dobre”
Spore community i
wsparcie
bloat

musl

“Lepsze” glibc
Mniejszy bloat
Dziwne błędy,
kompatybilność z
programami

Toolchain w Buildroocie

Mamy dwie opcje do wyboru:

- Internal toolchain
- External toolchain

Internal vs external

Internal

- +Dobrze zintegrowany
- +Buduje tylko co trzeba
- Kosztowny rebuild

External

- +Więcej kontroli
- +Szybsze rebuildy
- Nasza odpowiedzialność

crosstool-ng

<https://github.com/crosstool-ng/crosstool-ng?tab=readme-ov-file>

- + Jak poznać czy projekt ma perspektywy (commity, dokumentacja, społeczność)

Introduction:

<https://crosstool-ng.github.io/docs/introduction/>

Ćwiczenie

Konfiguracja toolchaina:

[3_toolchain.md](#)

Optymalizacja

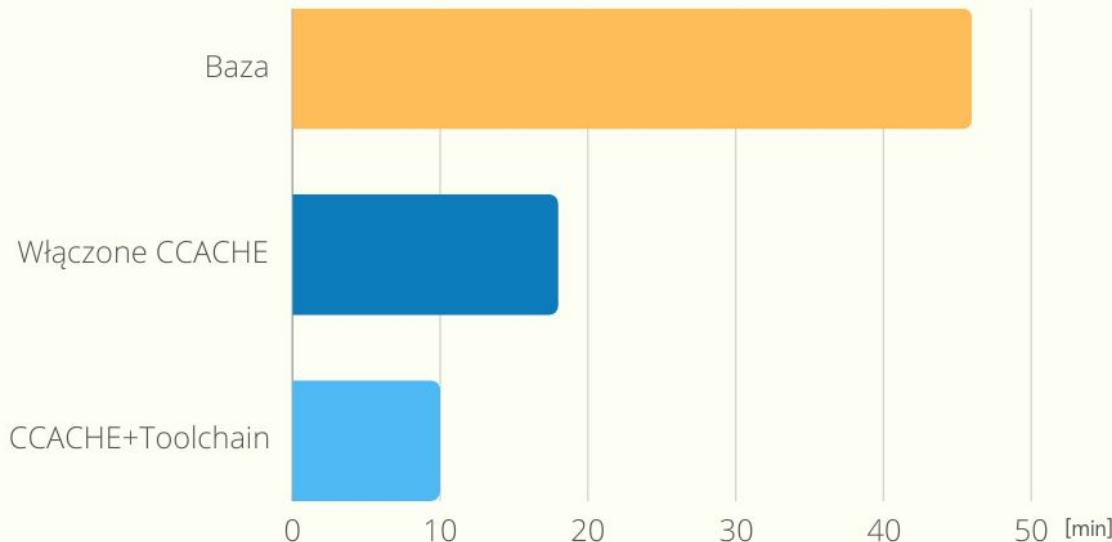

Jak znacznie zmniejszyć build time?

- Pre-built toolchain
- CCACHE
- Wiedza kiedy trzeba przebudować projekt
- Szybki dysk i dużo RAM
- **Nie korzystanie z NFS**

Lista kiedy należy budować: <https://buildroot.org/downloads/manual/manual.html#full-rebuild>

Optymalizacja budowania: 46 → 9 minut

Ćwiczenie

Optymalizacja i pierwszy build

Build - ok 40 min

Instalacja połączenia szeregowego

Cel: umożliwienie komunikacji z płytą

Po stronie hosta:

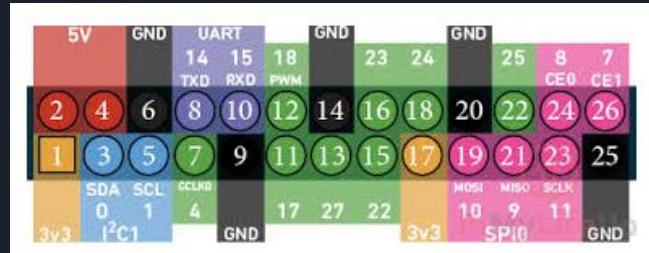
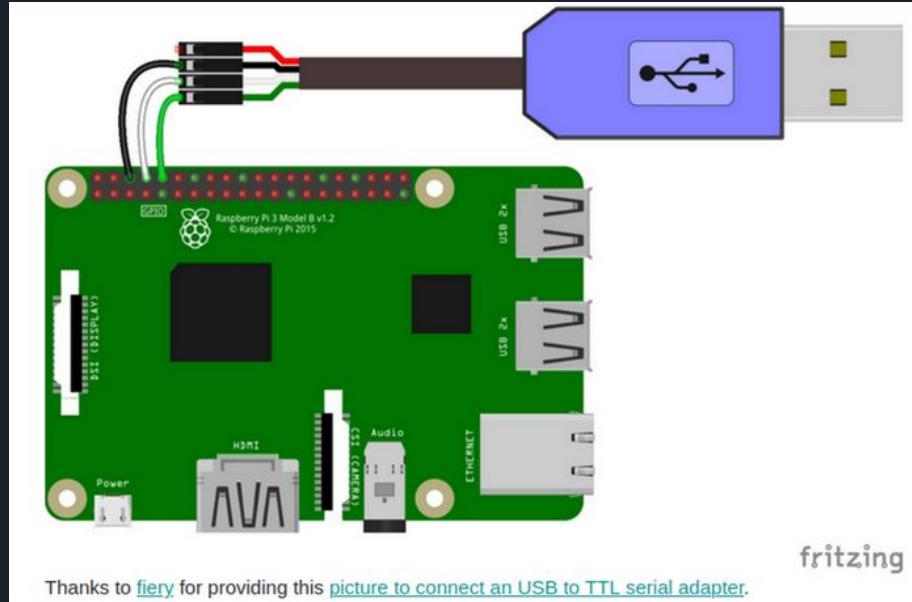
Wpiąć konwerter do gniazda USB

\$ dmesg | tail

\$ picocom -b 115200 /dev/ttyUSBX

UWAGA1: Zworka żółta na 3.3V

UWAGA2: Tx na zmianę z Rx (przemiennie)

Crosstool - podsumowanie

\$ ct-ng - frontend do toolchaina

\$ ct-ng menuconfig

\$ ct-ng show-config

\$ folder 'x-tools' - lokalizacja wyprodukowanych binarek

Toolchain możemy również używać poza buildrootem.

Boot process

Zasilanie ->

Magic!

-> System

Kroki

- 1 - ROM code
- 2 - SPL - Secondary Program Loader
- 3 - Główny bootloader (np. u-boot) - ładujemy kernel z devicetree
- 4 - Kernel
- 5 - Initramfs (opcjonalnie)
- 6 - Init manager (np. systemd)

ROM code

ROM i początkowy bootloader

Zasoby

Jeden rdzeń CPU
On chip memory

Misja

Zainicjalizować sprzęt
Załadować SPL do pamięci

Misje poboczne

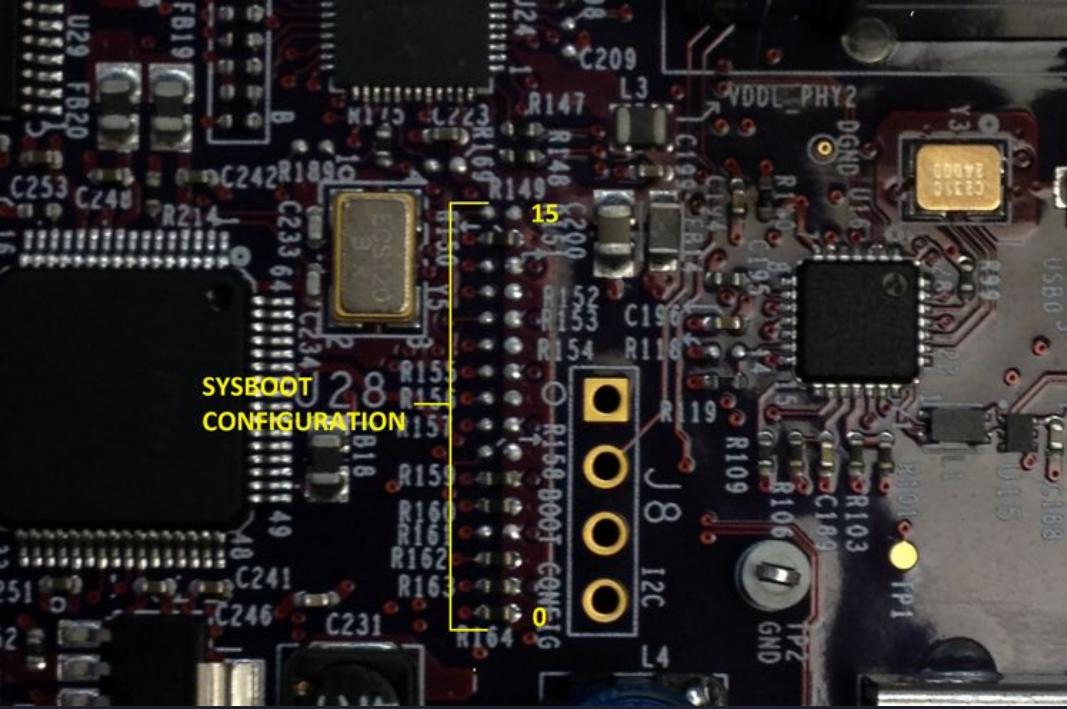
PLL
System Clock
Watchdog

Praktyka

<https://www.ti.com/lit/ug/spruh73q/spruh73q.pdf?ts=1696785774495>

26.1.6 Booting

Bootloader: Das U-boot

Bootloadery - SPL/TPL

Dostępne rozwiązania:

U-boot

Custom (od vendora)

Barebox - <https://github.com/barebox/barebox>

Sporo innych, ale najczęściej dwa pierwsze

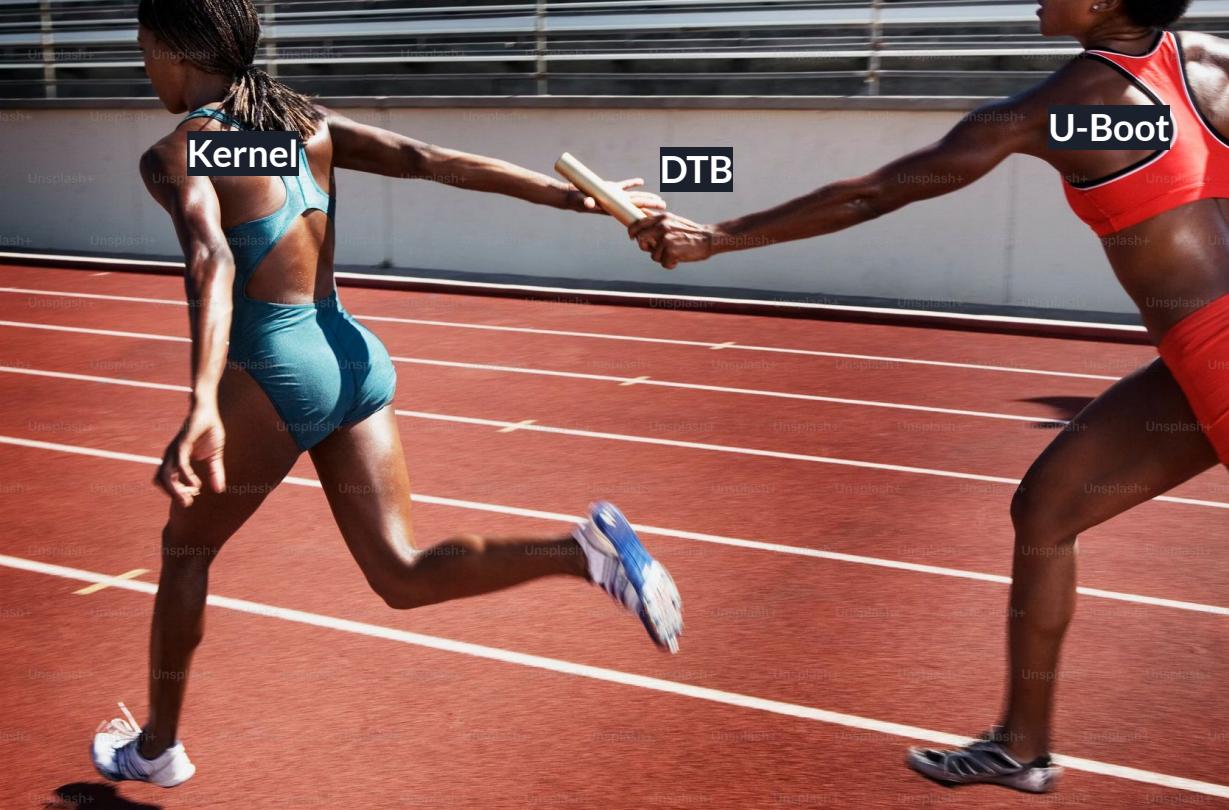

Wybieramy U-boot'a

"Though there are quite a few other bootloaders, 'Das U-Boot', the universal bootloader, is arguably the **richest, most flexible, and most actively developed** open source bootloader available."

Building Embedded Linux Systems, by Karim Yaghmour

Kernel

DTB

U-Boot

U-boot ciąg dalszy

Pełny program (mini-OS)

Udostępnia podstawowe możliwości:

Ustawianie zmiennych

Połączenie z siecią

Dostęp do pamięci

Zawartość u-boota

Źródła: buildroot/output/build/u-boot-*

Ciekawe rzeczy -

<https://github.com/u-boot/u-boot/blob/master/arch/arm/cpu/armv8/cpu.c#L37>

Plik wynikowy - u-boot.bin

Toole pomocnicze -

<https://github.com/u-boot/u-boot/tree/master/tools>

Firmware vendora

Dodatkowy krok inicjalizacji

Zazwyczaj closed source

Dla Raspberry Pi:

Start4.elf

output/images/rpi-firmware

Ćwiczenie

Konfiguracja u-boota

4_bootloader.md

Możliwości u-boota

Pełne zarządzanie bootem - ładowanie kernela, devicetree, ramdysku z różnych źródeł (SD, emmc, USB, NAND, SPI flash)

Uruchamianie różnych obrazów kernela - booti, bootz, bootm

Network boot - TFTP, PXE,

Debugowanie i diagnostyka - printenv, dumpowanie rejestrów HW

Testowanie peryferiów (SPI, usb, UART)

Secure boot

Diagnostyka

Odczyt rejestrów HW: <https://datasheets.raspberrypi.com/bcm2711/bcm2711-peripherals.pdf>

```
U-Boot> md 0xFE200000 10
```

Manipulacja GPIO:

```
U-Boot> gpio set 26
```

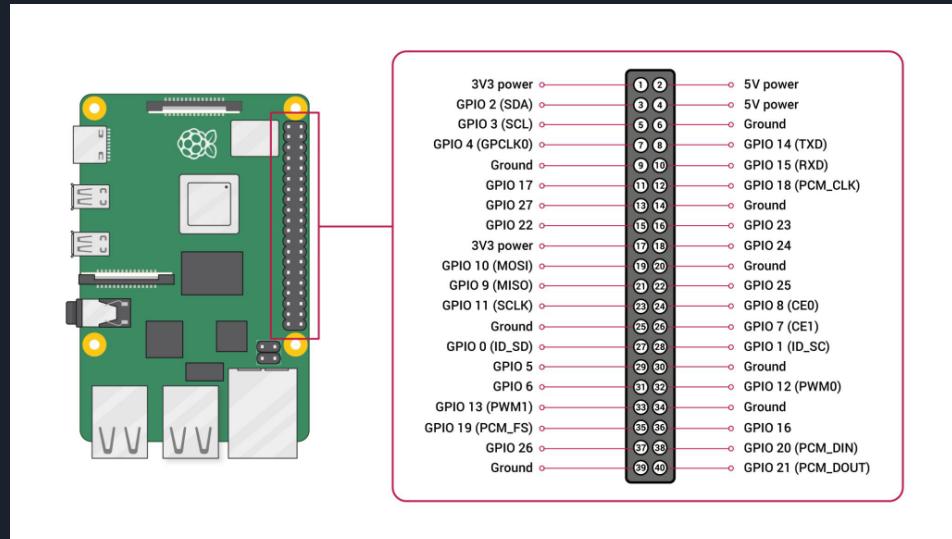
```
U-Boot> gpio clear 26
```

Wysyłanie znaków przez UART:

```
U-Boot> mw 0xFE201000 0x41 1
```

Listowanie network devices:

```
U-Boot> net list
```


Możliwości u-boota

\$ printenv

\$ mmc rescan

\$ setenv ipaddr 192.168.159.42

Definicja nowych zmiennych i komend

Własne zmiany w buildroot - automatyzacja

3 sposoby na modyfikacje obrazu:

- Zmiana konfiguracji (pliki ***config**)
- Skrypty **post-*** (post-build.sh, post-image.sh)
- Rootfs **overlay** (o nich później)

Skrypty post-* (w boards/)

post-build.sh - “run before building the filesystem image”

post-image.sh - “specific actions after all images have been created”

Np. transport rootfs na serwer tftpboot, lista plików na kartę SD

Można dodawać własne skrypty post-image (w menu System configuration)

Przykłady - inne definicje płytek

Jak trackować swoje zmiany?

Dwa podejścia:

- Osobny branch od buildroota, nasze zmiany trzymamy w głównym drzewie
- Osobne repozytorium, trzymamy wszystko w osobnym folderze (tzw. BR2_EXTERNAL)

Zalety i wady?

Ćwiczenie

Automatyzacja kompilacji u-boota

[4a_bootloader_automat.md](#)